

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ИНФОРМАТИКА“
КАТЕДРА „ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ“

Приета от ФС (протокол №9/ 24.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №10/ 08.04.2024 г.)

Декан:

(проф. д-р Владимир Сълов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ДЕЛОВА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2

СЕМЕСТЪР: 3

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 120 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 4

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	108

Изготвили програмата:

1. ....
(Доц. д-р Владимир Досев)
2. ....
(Преп. Анелия Герчева)

Ръководител катедра: .....
„Езиково обучение и спорт“ (доц. д-р Владимир Досев)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината има за цел да формира езикова, личностна и културна компетентност при ползване на деловата реч в различни дискурсивни ситуации. Теоретико-практическата ѝ насоченост позволява усвояване на основни знания за деловото общуване и на умения за успешно съставяне на делови текстове и документи съгласно нормативно-методическите изисквания на националните и международните стандарти.

Модулите представят основните типове кореспонденция в деловата сфера. На базата на съвременните теоретични постановки за деловото общуване се изграждат компетентности за създаване на документи от различните жанрове на административната, търговската, протоколната кореспонденция и кореспонденцията на европейските институции. Особено внимание се отделя на тези видове кореспонденция, които са свързани с бъдещата професионална реализация на студентите в сферата на икономиката. Акцентира се върху спецификата на деловия стил, език и етикет. Лекционният материал се преподава интерактивно чрез мултимедийни презентации. В семинарните упражнения са предвидени тренинги за формиране на практически умения в симулативни ситуации, анализ на казуси и текстове, работа с реални документи, видеоматериали и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	ТЕМА 1. РЕЧЕВА КОМУНИКАЦИЯ И ДЕЛОВО ОБЩУВАНЕ
1.1.	Деловата комуникация като видово понятие на речевата комуникация.
1.2.	Комуникативни сфери.
1.3.	Делови дискурс и речеви актове. Теорията на Джон Остин и Джон Сърл за речеви акт .
2.	ТЕМА 2. ДЕЛОВАТА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ КАТО НАУКА
2.1	Възникване и развой на кореспонденцията.
2.2.	Връзката на деловата кореспонденция с прагмалингвистиката, документалистиката и архивистиката.
2.3.	Типология на деловата кореспонденция.
3.	ТЕМА 3. ДОКУМЕНТ И ДОКУМЕНТАЦИЯ
3.1.	Същност и функции на документа.
3.2.	Типология на деловите документи.
3.2.	Начини на документиране. Исторически етапи.
4.	ТЕМА 4. УНИФИКАЦИЯ И СТАНДАРТИЗАЦИЯ НА ДОКУМЕНТИТЕ
4.1.	Законодателни и нормативно-методически основи на деловата кореспонденция в България.
4.2.	Единна система за унифицирана управленска документация. БДС за служебна кореспонденция.
4.3.	Правила за съставяне и оформяне на документи.
5.	ТЕМА 5. ЕЗИКЪТ НА ДЕЛОВОТО ОБЩУВАНЕ
5.1.	Административен, законодателен и протоколен език и стил (функционални регистри).
5.2.	Основни изисквания при съставяне на делови текстове.
5.3.	Информативни, убеждаващи, нормативни и протоколни текстове.

6.	ТЕМА 6. ВЪПРОСИ НА ЕЗИКОВАТА КУЛТУРА, СВЪРЗАНИ С ПИСМЕНОТО ДЕЛОВО ОБЩУВАНЕ
6.1.	Функционално-лингвистични правила за оформяне на документалния текст.
6.2.	Правопис и пунктуация на документалния текст.
6.3.	Графично оформяне на документи.
7.	ТЕМА 7. ДЕЛОВИЯТ РЕЧЕВ ЕТИКЕТ
7.1.	Етикетни формули в деловата кореспонденция.
7.2.	Речев етикет в межкултурната делова комуникация.
8.	ТЕМА 8. ДЕЛОВО ПИСМО
8.1.	Модели на българското делово писмо. Модели за кореспонденция на чужд език.
8.2.	Структурна схема на деловите писма. Реквизити.
8.3.	Оригинални и шаблонни писма. Текст - трафарет. Циркулярно писмо.
9.	ТЕМА 9. ТИПОЛОГИЯ НА ДЕЛОВИТЕ ПИСМА
9.1.	Видове делови писма според авторовата интенция, повода за написване, тематиката и др.
9.2.	Информационни писма, писма, съдържащи искания, покана, благодарност, поздравление, напомняне, препоръка, придружителни писма, съпроводителни писма и др.
9.3.	Електронно писмо.
10.	ТЕМА 10. ДОКУМЕНТИ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ, СТАЖ И РАБОТА
10.1.	Автобиография. Модели. Реквизити. Европейски формат за автобиография. Europass автобиография. Професионална и творческа автобиография. Целева и функционална автобиография.
10.2.	Резюме. Видео резюме.
10.3.	Мотивационно писмо. Модели. Видове мотивационни писма.
11.	ТЕМА 11. АДМИНИСТРАТИВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ
11.1.	Организационно-разпоредителни документи - закон, указ, постановление, решение, наредба, правилник, инструкция, заповед и др. Реквизити на заповедта. Правила при оформяне на текстовата част на заповедта.
11.2.	Справочно-информационни документи – административен доклад, информация, обяснителна записка, отчет, протокол, служебна бележка, справка, удостоверение визитна картичка и др. Основни модели.
11.3.	Административно-правна кореспонденция - пълномощно, молба, заявление, жалба и др. Реквизити и структурно-съдържателни модели.
12.	ТЕМА 12. ТЪРГОВСКА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ
12.1.	Търговски писма – запитване, отговор на запитване. Оферта. Видове оферти. Отговор на оферта. Поръчка. Отговор на поръчка.
12.2.	Рекламация. Отговор на рекламация.
12.3.	Контрактни документи. Търговски договор. Реквизити. Видове договори. Констативен протокол. Приемно-предавателен протокол.
13.	ТЕМА 13. ПРОТОКОЛНА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ
13.1.	Дипломатически документи. Основни видове. Специфика на текста. Етикетни формули и комплименти. Покана. Реквизити. Етикетни формули. Грифове.
13.2.	Документи, свързани със структурите на Европейския съюз.
14.	ТЕМА 14. УСТНА ДЕЛОВА КОМУНИКАЦИЯ
14.1.	Монологични делови жанрове. Реч, лекция, слово, изказване, презентация. Техники за успешна комуникация.

14.2.	Диалогични жанрове. Интервю при постъпване на работа. Делови преговори и др. Диалогични форми в бизнеса - брифинг, заседание, събрание
15.	ТЕМА 15. СЕМИОТИКА НА НЕВЕРБАЛНАТА КОМУНИКАЦИЯ В ДЕЛОВОТО ОБЩУВАНЕ
15.1.	Паралингвистика. Кинетични, проксемни, паралингвистични и цивилизационни знаци.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Учебни ресурси. За подготовката по дисциплината студентите могат да ползват: електронен материали по дисциплината; електронно учебно помагало по дисциплината; мултимедийни презентации на PowerPoint по темите от програмата, допълнителни материали, качени на платформата за дистанционно обучение.

Учебни дейности. Обучението по дисциплината включва уроци по всяка тема, както и обратна връзка със студентите чрез форум и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

Но. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ²	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Контролна работа(изготвяне на делово писмо по зададен казус)	1	15
1.2.	Домашна работа (изготвяне на заповед по зададен казус)	1	15
1.3.	Курсова работа (изготвяне на документи за кандидатстване за работа)	1	26
Общо за семестриалното оценяване:		3	56
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	52
Общо за сесийното оценяване:		1	52
Общо за всички форми на контрол:		4	108

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „ДЕЛОВА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Кондукторова, А. Делова кореспонденция, Варна, 2000; 2006, 2012.
2. Кондукторова, А, Т. Атанасова и др. Делова кореспонденция. Учебно помагало. Варна, 2012.
3. Кондукторова, А. Деловият език, София, 2001.
4. Официален правописен речник на българския език. София, 2012.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

² При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.